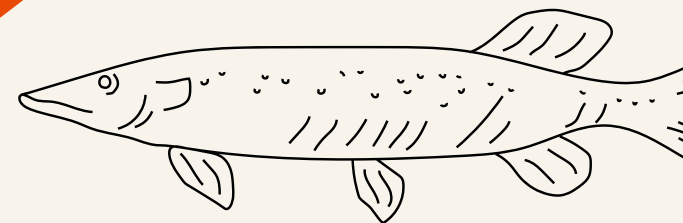


TEGEVUSKAVA

Tartumaa toidupiirkond 2025

maitseelamused Võrtsust Peipsini



1. Innovatsioon toiduvaldkonnas

Eesmärgid:

- Tartumaa innovaatiliste toidupraktikate nähtavaks tegemine ja tutvustamine Tartumaal, Eestis ja väljaspool.
- Toiduraiskamise vähendamine ringmajandusel põhinevate lahenduste kaudu.

Maitseelamused Võrtsust Peipsini

1. Innovatsioon toiduvaldkonnas

Tegevus		Sihtgrupp	Aeg	Toimumiskoht	Vastutav partner
1.	Tartumaa toiduvaldkonna innovaatiliste praktikate kogumine ja tutvustamine	Toiduvõrgustiku liikmed, laiem avalikkus	mai-detsember	Erinevate sündmuste raames, lõpusündmus ERMis	Tartumaa Arendusselts, innovatsioonivaldkonna partnerid
2.	Arenguprogramm alustavatele naisettevõtjatele (eesmärgiks vähendada soolist ebavõrdsust agrifood sektoris ja toetada innovaatiliste toodete/teenuste väljaarendamist). 6-kuuline EIT Food arenguprogramm EWA (Empowering Women in Agrifood)	Alustavad naisettevõtjad (10)	juuni-november	Tartu Biotehnoloogia Park	Tartu Biotehnoloogia Park
3.	65 aastat toiduteadust Eesti Maaülikoolis	Vilistlased, muud huvilised	oktoober	Eesti Maaülikool	Eesti Maaülikool
4.	Toiduhäkatoni läbiviimine (kahepäevane rahvusvaheline disainmõtlemise töötuba ehk häkaton, inglise keeles, toimub EIT Food egiidi all).	Start-up ettevõtted, tudengid, teadlased jt, u 30-40 osalejat + mentorid ja žürii liikmed	7.-8. november	Tartu Biotehnoloogia Park	Tartu Biotehnoloogia Park (kaaskorraldaja METK)
5.	Seminar „Ringbiomajandus ja innovatsioon“ (ühapäevane seminar Eesti Maaülikoolis). Eesti Maaülikooli igaaastane seminar „Ringbiomajandus ja innovatsioon“ keskendub ringbiomajanduse tegevustele Eestis, teadmussiirdele ja koostööle erinevate sektorite vahel. Seminari eesmärk on tutvustada parimaid praktikaid teadlaste ja ettevõtete koostööst, arutada teaduspõhise arenduse ja innovatsiooni üle ning anda ülevaade teadmussiirde rahastamisvõimalustest. Seminar on platvorm, kus teadlased, ettevõtjad ja poliitikakujundajad saavad jagada oma kogemusi ja ideid, edendades ringbiomajanduse arengut.	Teadlased, start-up ettevõtjad, kõik huvilised, u 80-100 osalejat	17. november	Eesti Maaülikool	Eesti Maaülikool, Biomajanduse arenduskeskus
6.	Tartumaa põhikoolides tund teemal „Toidu ja bakterite koostöö“	Põhikooliõpilased	sügis	Erinevad KOVid	Tartumaa Omavalitsuste Liit, BioCC OÜ
7.	Toiduvaldkonna ettevõtete arengu- ja rahastusvõimaluste tutvustamine (sh rakendusürituste programm ettevõtjatele, kus on alates septembrist fookuseks toit).	Ettevõtjad, muud huvilised	suvi-sügis	Tartu Biotehnoloogia Park	EIS (Tartu Biotehnoloogia Park), erinevad partnerid Tartumaalt
8.	Bioressursside kasutamise uuringu tulemuste tutvustamine (üle-eestiline 6000 ettevõtet hõlmav uuring "Bioloogilist päritolu kõrvalsaaduste ja tootmiskadude andmekogumise metoodika väljatöötamine ning tekkekogused")	Ettevõtjad, muud huvilised	november	Eesti Maaülikool	Eesti Maaülikool
9.	Loomade heaolunäitus „Terve loom“	Laiem avalikkus	november	Ülenurme	Põllumajandusmuuseum

2. Toiduajaloo, -kultuuri ja -hariduse edendamine ning teadlikkuse suurendamine

Eesmärgid:

- Tartumaa toidupärandi ja -ajaloo tutvustamine ja kasutusele võtmine.
- Tartumaa laste ja õpilaste vaimse ja füüsilise tervise toetamine läbi kaasajastatud toitlustuskorralduse, programmi „Koolipere toidutargaks” ja haridusasutuste toitlustuskorralduse tegevuskava 2025–2028.
- Tartumaa maitsete tutvustamine töötubades, koolitustel jne.

Maitseelamused Võrtsust Peipsini

1. Tartumaa toidupärandi ja -ajaloo tutvustamine ja kasutusele võtmine

Tegevus		Sihtgrupp	Aeg	Toimumiskoht	Vastutav partner
1.1.	Peakokkade juhtgrupp retseptide väljatöötamiseks restoranidele ja suurköökidele: kevad-suvi hooaeg; sügis-talv hooaeg.	Toitlustajad, tootjad	aprill-mai, jooksev tegevus	Tartumaa, erinevad piirkonnad	Karl Pajussaar
1.2.	Toiduajaloo uuringu tulemuste tutvustamine TASi kodulehel, toidusündmuste raames ja toitlustusasutustes (menüüd jms).	Laiem avalikkus	alates mai, jooksev tegevus	Tartumaa, erinevad piirkonnad	TAS, VisitTartu
1.3.	Kogukondlike retseptide konkursside läbiviimine erinevates Tartumaa piirkondades (nt Sibulatee, Viie Järve Võrk, Elva Puhkepiirkond). Põllumajandusmuuseumi konkurss vanaemade retseptide kogumiseks.	Toitlustajad, kogukonnad, laiem avalikkus, koolid, lasteaiad	jooksev tegevus	Peipsiääre vald, Tartu vald, Elva vald	TAS, Põllumajandusmuuseum, võrgustikud (Sibulatee, Viie Järve Võrk, Elva puhkepiirkond)
1.4.	Avasündmus Lodjakoja ja lodjal Suur Sume: Tartumaa toiduajaloo ja Tartumaa maitsete esitlemine „Ajast aega“. Peakokkade juhtgrupi poolt välja töötatud Tartumaa retseptide tutvustamine. Ajaloolise tooraine nähtavaks tegemine. Tulemuste levitamine erinevatele sihtgruppidele.	Sündmusel osalejad, Tartumaa haridusasutused ja toiduvalmistajad, toiduhuvilised, laiem avalikkus	28. mai	Tartu linn, Lodjakoda	Tartumaa Arendusselts (TAS), peakokad, VisitTartu, reklaamiagentuur
1.5.	Tartu toidu- ja veinifestival: Tartumaa retseptide tutvustamise töötuba, tootjate ala, konkurss	Laiem avalikkus	8.-9. august	Tartu linn	Tartu Linnavalitsus
1.6.	Rukkipäev (koos Maitsva Toidu Tee kohvikute päevaga). Toiduajaloost pärinevate leivaretseptide tutvustamine.	Laiem avalikkus	10. august	Põllumajandusmuuseum, Ülenurme	Põllumajandusmuuseum
1.7.	Simmanipidu Põllumajandusmuuseumis. Hoidiste konkurss. Eraldi on ajalooliste retseptide kategooria.	Laiem avalikkus	15. august	Põllumajandusmuuseum, Ülenurme	Põllumajandusmuuseum
1.8.	Tõuloom Põllumajandusmuuseumis: näitus Tartumaa ajaloolistest õunasortidest, õunakookide konkurss	Laiem avalikkus	6. september	Põllumajandusmuuseum, Ülenurme	Põllumajandusmuuseum
1.9.	Toidukonverents 2025 ja toidupiiirkonna lõpusündmus: Tartumaa kogukondliku e-retseptiraamatu avalikustamine	Toitlustajad, kogukonnad, laiem avalikkus, koolid, lasteaiad	detsember	ERM, Tartu linn	TAS, erinevad koostööpartnerid

2. Teadlikkuse tõstmine ja kohaliku tooraine kasutuselevõtmine haridusasutustes

Tegevus		Sihtgrupp	Aeg	Toimumiskoht	Vastutav partner
2.1.	Arenguprogrammi „Koolipere toidutargaks“ tutvustamine ja laiendamine. Programm aitab koolidel toitlustusega seotud teemasid süsteemselt käsitleda ning luua uusi võimalusi õpilaskeskse toitlustuskorralduse arendamiseks ja toiduteadlikkuse tõstmiseks.	Kohalikud omavalitsused, haridusasutused, lapsevanemad, haridusasutuste toitlustuspersonal	märts 2025-aprill 2026	Elva, Nõo, Kastre, Peipsiääre vald, teised piirkonnad	Tartumaa Omavalitsuste Liit (TOL)
2.2.	Mahepäeva tähistamine (sisu täpsustamisel)	Tartumaa koolid ja lasteaiad, laiem avalikkus	23. september	Tartumaa, erinevad piirkonnad	EMÜ mahekeskus, TOL
2.3.	Meelte Kooli töötoad Tartumaa maitsete tutvustamiseks erinevate toidupiirkonna ürituste raames	Lapsed ja lapsevanemad, kõik huvilised	september- detsember	Tartumaa, erinevad piirkonnad	Meelte Kool
2.4.	Tartumaa haridusasutuste toiduhariduse ja toitlustuskorralduse arendamise tegevuskava 2025–2028 kokkuleppimine ja elluviimise käivitamine. Sündmus - Tartumaa noori kaasav häkatoni vormis sündmus koolitoidu ja liikumise teemadel.	Õpilased, haridusasutused ja nende toitlustuspersonal, lapsevanemad, kohalikud omavalitsused	oktoober	Tartumaa	TOL
2.5.	Avatud söögisaalide kuu Tartumaal (Elva vald, teised KOVid)	Õpilased, pered	oktoober	Elva vald, teised vallad	Elva Teenused, TAS, TOL
2.6.	Toiduajaloo uuringu tulemuste kasutamine haridusasutuste õppetegevuses: VOCOs „Tartumaa maitsete nädal“ (sh õhtusöök kokaõpilaste poolt õpperestoranis Meliss; hoidiste võistluse tulemused, retseptisoovitused kooliperele; Tartumaa toidud kooli menüüs). TOL kuulutab välja Tartumaa haridusasutustele Tartumaa maitsete nädala, kus fookuses Tartumaa toit (sh näiteks laste loovtööd, Tartumaa toidud menüüs jne).	VOCO, koolid, lasteaiad, võimalusel laiem avalikkus	24.-28. novem- ber	Tartu	VOCO, TOL
2.7.	Koolitused toiduajaloo uurijatega erinevatele sihtgruppidele (koostöös VOCO ja Meelte Kooli töötubadega)	Toitlustajad, kogukonnad, laiem avalikkus, koolid, lasteaiad	sügis	Tartumaa, erinevad piirkonnad	TAS, erinevad partnerid

3. Tartumaa maitsete töötoad, koolitused jms erinevate ürituste raames

Tegevus		Sihtgrupp	Aeg	Toimumiskoht	Vastutav partner
3.1.	Festivalid, laadad, muud üritused				
3.1.1.	Vähemalt 15 Tartumaa maitsete töötuba : kõigil sündmustel on võimalus korraldada Tartumaa maitsete töötubasid (LEADER ühisprojekti raames).	Laiem avalikkus	mai-detsember		TAS, erinevad partnerid
3.1.2.	Vähemalt 10 sündmusel on Tartumaa tootjate ala : kõigil sündmustel on võimalus kaasata Tartumaa tootjate (Tartumaine Toit märgise kandjad) müügiala.	Laiem avalikkus	mai-detsember		TAS, erinevad partnerid
3.1.3.	Vähemalt 5 sündmust viib läbi Tartumaa maitsete konkurssi .	Laiem avalikkus	mai-detsember		TAS, erinevad partnerid

Maitseelamused Võrtsust Peipsini

3. Tartumaa toidu tutvustamine, koostöö arendamine ja võrgustumine

Eesmärgid:

- Märgise „Tartumaine Toit“ laialdase üle-eestilise tuntuse saavutamine ja märgise kasutuse laiendamine Tartumaa toidusektoris, sh suurtootjad, väiketootjad, avaliku sektori toitlustajad, sündmused.
- Tartumaa toidusündmuste arendamine ja tuntuse suurendamine.
- Kohaliku toidu ja märgise „Tartumaine Toit“ tutvustamine jaekaubandusettevõtetes koostöös toidutootjatega.

Maitseelamused Võrtsust Peipsini

1. Märjise „Tartumaine Toit“ laialdase üle-eestilise tuntuse saavutamine ja märjise kasutuse laiendamine Tartumaa toidusektoris, sh suurtootjad, väiketootjad, avaliku sektori toitlustajad, sündmused

Tegevus		Sihtgrupp	Aeg	Toimumiskoht	Vastutav partner
1.1.	Tartumaa toidumärjise „Tartumaine Toit“ taotlusvoorude korraldamine mai-juuni; september-oktoober.	Toitlustajad, tootjad	mai-juuni; september-oktoober	Tartumaa, erinevad piirkonnad	TAS
1.2.	Märjise kandjate tutvustamine visitartu lehel ja toidupiirkonna turunduskampaaniates	Toitlustajad, tootjad	jooksev tegevus	Tartumaa, erinevad piirkonnad	TAS, VisitTartu
1.3.	Märjise kandjate kaasamine Tartumaa retseptide pakkumise ja maitsete nädalate/ kampaaniate raames.	Toitlustajad, tootjad	mai-detsember	Tartumaa, erinevad piirkonnad	Karl Pajussaar, peakokkade juhtgrupp, VisitTartu, TAS

2. Tartumaa toidusündmuste arendamine ja tuntuse suurendamine

Tegevus		Sihtgrupp	Aeg	Toimumiskoht	Vastutav partner
2.1.	Toidusündmustele on lisatud, kas: Tartumaa maitsete töötuba; Tartumaa retseptide tutvustamine ja pakkumine või toidumärjise kandjate müügiala.	Toidusündmused	mai-detsember	Tartumaa, erinevad piirkonnad	TAS, erinevad partnerid
2.2.	Toidusündmuste tähistamine toidupiirkonna sümboolikaga	Toidusündmused	mai-detsember	Tartumaa, erinevad piirkonnad	TAS, erinevad partnerid
2.3.	Toidusündmused on lisatud VisitTartu lehele ja kultuuriaknasse. Toimuvad katuskampaaniad.	Toidusündmused	mai-detsember	Tartumaa, erinevad piirkonnad	VisitTartu, erinevad partnerid

3. Kohaliku toidu ja märjise „Tartumaine Toit“ tutvustamine jaekaubandusettevõtetes koostöös toidutootjatega

Tegevus		Sihtgrupp	Aeg	Toimumiskoht	Vastutav partner
3.1.	Toidumärjise kandjate tutvustamine jaekaubanduses toidupiirkonna raames	Laiem avalikkus (turistid, kogukond)	juuni-detsember	jaeketid, Tartu Turg, Taluturg	TAS, partnerid

Tegevus		Aeg	Toimumiskoht	Vastutav partner
1.	Eelsündmus: Maamess 2025, Tartumaa ja Saaremaa messialal on peakokad pakkumas piirkonna maitseid.	24.-26. aprill	Tartu Näitused	Tartumaa Arendusselts (TAS), tootjad, Eesti Peakokkade Ühendus, VisitTartu
2.	Emajõe jõeretked koos piirkonna maitsetega	mai-detsember	Võrtsust-Peipsini	TAS
3.	Tartu kevadlaad: toidupiirkonna happening	10. mai	Tartu, Raekoja plats	TAS, SATT, AS Tartu Turg
4.	Tartu Rattamatkad: toidutootjate külastused	14. mai-21. september	Tartumaa, erinevad piirkonnad	Tartu Rattamatkad
5.	Karlova kohvikute päev	15.-18. mai	Tartu linn	Karlova selts
6.	Luke mõisa hooaja avaüritus	18. mai	Luke mõis, Nõo vald	SA Luke Mõis
7.	Pannkoogifestival	25. mai	Rämsi külaplats	
8.	Nõo valla kodukohvikute päev	juuni	Nõo vald	Nõo Vallavalitsus
9.	Puhvetite päev Rõngust Rannuni	7. juuni	Elva vald	Rõngu rahvamaja
10.	Tordioksjon Luunja vallas	23. juuni	Luunja vald	Luunja Vallavalitsus
11.	Sisevetefestival (Luunja, Kallaste, Võrtsjärve piirkond)	8.-20. juuli	Tartumaa, erinevad piirkonnad	MTÜ Peipsimaa Turism
12.	Tartu Hansalaad	12.-13. juuli	Tartu, Küüni tn	AS Tartu Turg
13.	Avatud talude päev (Tartumaa toidu esile toomine)	12.-13. juuli	Tartumaa, erinevad piirkonnad	METK, ReM
14.	Rally Estonia	17.-29. juuli	Tartumaa, erinevad piirkonnad	SATT
15.	Maitsva Toidu Tee	10. august	Kastre vald	Kurepalu külaselts
16.	Suur Elva Toidutänav 2025	16. august	Elva linn	Elva Vallavalitsus
17.	Peipsi Toidu Tänav	16.-17. august	Peipsiääre vald, Luunja vald, Kastre vald	Peipsimaa Kogukonnaköök MTÜ
18.	Kambja avatud aiad	august	Kambja vald	Kambja Vallavalitsus
19.	Tammelinna kodukohvikutepäev	august	Tartu linn	MTÜ Tammelinna Selts
20.	Luunja valla kodukohvikute öö	august	Luunja vald	MTÜ Lohkva Külaselts

AVALIKUD SÜNDMUSED

Tegevus		Aeg	Toimumiskoht	Vastutav partner
21.	Sibulatee Puhvetite Päev: parima sibulapirukameistri ja sibulahoidisemeistri valimine.	13. september	Peipsiääre vald	MTÜ Sibulatee
22.	Maarjalaat	13. september	Tartu linn	AS Tartu Turg
23.	Kavastu Uhhaa- ja Kalapidu	september	Luunja vald	Luunja vald
24.	Puuviljasortide tutvustamine, sh Tartumaa sordid	oktoober	Ülenurme	Põllumajandusmuuseum
25.	Sibulatee purgipidu: parimate hoidiste valimine (3 kategooriat).	8. november	Peipsiääre vald	MTÜ Sibulatee
26.	Tartu jõululaat	13. detsember	Tartu linn	AS Tartu Turg
27.	ERMi jõululaat	detsember	Tartu linn	ERM

* Tartumaa toidupiirkond 2025 tegevuskava täpsustub ja täieneb jooksvalt.

Maitseelamused Võrtsust Peipsini